

Protestantse Gemeente Scharnegoutum
Fleardyk 74
8629 RG SCHARNEGOUTUM

Leeuwarden, 23 augustus 2019
Verzonden,

23 AUG. 2019

Ons kenmerk : 01690881
Afd./Opgave : Groene regelgeving
Behandeld door : Team Groene Regelgeving / (058) 292 89 95 of wnb@fryslan.frl
Uw kenmerk : P1306
Bijlage(n) : 3

Onderwerp : PF-2019/199416: Ontheffing Wet natuurbescherming voor het vervangen van de leien bedekking van de torenspits te Scharnegoutum (gierzwaluw)

Geachte heer/mevrouw,

Op 5 augustus 2019 heb ik uw verzoek ontvangen voor een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ten behoeve van het vervangen van de leien bedekking van de torenspits te Scharnegoutum.

U vraagt ontheffing voor overtreding van de verbodsbepaling genoemd in paragraaf 3.1, van de Wnb, voor de gierzwaluw (*Apus apus*).

Overeenkomstig uw aanvraag en de daarbij behorende stukken heb ik besloten de gevraagde ontheffing te verlenen. De bijbehorende stukken maken een onlosmakelijk onderdeel uit van dit besluit.

Voorschriften en beperkingen

1. De ontheffing staat op naam van de Protestantse Gemeente Scharnegoutum (hierna: ontheffinghouder). Ontheffinghouder is verantwoordelijk voor de naleving van de ontheffingsvoorwaarden en is hierop aanspreekbaar.
2. De ontheffing is alleen van toepassing op de activiteiten en verbodsbepalingen, zoals deze zijn aangevraagd en in dit besluit zijn benoemd in bijlage A1.1. onder 'Beschrijving van het project of andere handeling'.
3. De activiteit dient te worden uitgevoerd conform aanvraag, met de daarbij behorende stukken. Afwijkingen en wijzigingen behoeven schriftelijke toestemming van het bevoegd gezag.

4. Ter vervanging van de verblijfplaats van de gierzwaluw dienen vervangende nestlocaties te worden aangeboden. Hiervoor dient u minimaal vijf nestgelegenheden te creëren nabij de locatie waar de verblijfplaats is aangetroffen. U dient hierbij te voldoen aan de voorwaarden zoals aangegeven in het *kennisdocument gierzwaluw*¹, hoofdstuk 3.3. De keuze voor het type vervangende nestlocatie en het ophangen dienen in overleg met een ter zake kundige te gebeuren. De vervangende nestlocaties dienen voor 1 april 2020 gerealiseerd te zijn.

De ontheffing is geldig vanaf de verzenddatum van dit besluit tot en met 5 oktober 2019.

Voor de motivering van mijn besluit verwijs ik u naar bijlage 1.

Meldingsclausule

Wanneer met de voorgenomen werkzaamheden gestart wordt, dient dit gemeld te worden via het bijgevoegde meldingsformulier (zie bijlage 3) via e-mail aan wnb@fryslan.frl, of per post naar Gedeputeerde Staten van de Provincie Fryslân, t.a.v. Omgevingszaken, Team Groene Regelgeving, Postbus 20120, 8900 HM LEEUWARDEN.

Namens het college van Gedeputeerde Staten,

teamleider Groene Regelgeving

Bezwaar

Degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken kan tegen dit besluit binnen zes (6) weken na de verzending daarvan een bezwaarschrift indienen bij Gedeputeerde Staten, Postbus 20120, 8900 HM in Leeuwarden.

Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten:

- a. de naam en het adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- d. de gronden van het bezwaar.

Meer informatie over de bezwaarschriftenprocedure vindt u op www.fryslan.frl onder "Contact", of u kunt bellen met het secretariaat van de bezwaarschriftencommissie: tel. (058) 292 51 57.

Kennisgeving

Van dit besluit zal, conform artikel 3:42, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht door mij kennis worden gegeven door publicatie in de Leeuwarder Courant, het Friesch Dagblad en in het provinciaal blad op www.overheid.nl, zie hiervoor de link: https://zoek.officielebekendmakingen.nl/zoeken/provinciaal_blad.

¹ <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-006-Kennisdocument-Gierzwaluw-1.0.pdf>

Bijlagen

- Bijlage 1: Motivering van het besluit
- Bijlage 2: Advertentie
- Bijlage 3: Meldingsformulier

Afschriften

- Gemeente Súdwest-Fryslân (per e-mail)
- SBKG-Noord Nederland,
- FUMO, Afdeling Toezicht en Handhaving, Postbus 3347, 8901 DH Leeuwarden

Bijlage 1: Motivering van het besluit

A. Weergave van de feiten

A1. Ontheffingaanvraag

Op 5 augustus 2019 ontving ik de door u ingediende aanvraag voor een ontheffing van artikel 3.1, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) voor de gierzwaluw (*Apus apus*) ten behoeve van het vervangen van de leien bedekking van de torenspits te Scharnegoutum. Uw aanvraag staat geregistreerd onder zaaknummer 199416.

Voor het aangevraagde project en/of handeling is niet eerder ontheffing verleend op grond van de Wnb.

A1.1. Beschrijving van het project of andere handeling

Ontheffing wordt aangevraagd voor 'het vervangen leien bedekking van de torenspits' aan Achterbuorren 2 te Scharnegoutum.

U voert hiervoor de volgende activiteiten uit:

- Het vrijmaken van blinde muurankers;
- Het vervangen van de luiken in de dakvlakken;
- Het vervangen van de leien bedekking van de torenspits

Tijdelijke mitigatie

Er wordt gewerkt buiten het broedseizoen van de gierzwaluw.

Permanente mitigatie

Ter vervanging van de verblijfplaats van de gierzwaluw zullen vijf nestkasten aan de torenspits worden bevestigd voor het broedseizoen 2020.

A1.2. Periode

De ontheffing is aangevraagd voor de periode van 26 augustus 2019 tot 5 oktober 2019.

A1.3. Relevante stukken

U hebt voor de beoordeling van uw aanvraag de volgende stukken aangeboden:

- Aanvraagformulier;
- Machtiging;
- Natuurtoets 'Toetsing Wet natuurbescherming werkzaamheden spits kerktoeren te Scharnegoutum', Faunax juli 2019;
- Conceptplanning van de werkzaamheden;
- Bestek onderhoud en restauratie toren en schip.

A1.4. Aanvullende gegevens

De aanvraag tot ontheffing is als volledig beoordeeld. Er is vanuit het bevoegd gezag niet gevraagd om aanvullende gegevens ingevolge art. 4:5 lid 3 Awb.

A1.5. Uw aanvraag en overige onderdelen Wet natuurbescherming

Uw project of handeling vindt niet plaats in of nabij een Natura 2000-gebied en heeft geen betrekking op het vellen van houtopstanden.

A2. Bevoegdheid

Het project of de andere handeling is niet op grond van artikel 1.3, vijfde lid, Wnb aangewezen in het Besluit natuurbescherming (verder: Bnb). Gelet op artikel 1.3, eerste lid, Wnb, zijn Gedeputeerde Staten van Fryslân bevoegd op deze aanvraag te beslissen.

A3. Procedure

De ontheffingprocedure is uitgevoerd in overeenstemming met het bepaalde in hoofdstuk 5 van de Wnb en de hiervoor relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

A3.1. Verlengen beslistermijn

Van de mogelijkheid om de beslistermijn te verlengen is geen gebruik gemaakt.

A3.2. Coördinatie met andere wetgeving

Ten overvloede wijzen wij erop dat er mogelijk andere wettelijke verplichtingen op uw activiteit/handeling kunnen rusten waarvoor Gedeputeerde Staten van Fryslân niet het bevoegd gezag zijn. Dit besluit is enkel gebaseerd op de bepalingen van de Wnb, het Bnb, de Regeling natuurbescherming en de Verordening Wet natuurbescherming Fryslân 2017 op het onderdeel soorten.

Uw activiteit is niet volledig beoordeeld ten aanzien van stikstof in het kader van de Wet natuurbescherming (art. 2.7 Wnb). Naast het aan- en afvoeren van materialen, heeft u aangegeven dat zeer beperkt gebruik wordt gemaakt van materieel. Voor het vervangen van het leien dak wordt gebruik gemaakt van een elektrische lift. Aangezien het een tijdelijke activiteit betreft waarbij zeer beperkt gebruik wordt gemaakt van materieel met uitstoot van stikstof, wordt geen significant negatief effect verwacht. Indien bezwaar en/of een handhavingverzoek wordt ingediend kan het alsnog nodig zijn om aanvullende gegevens aan te leveren ten aanzien van stikstof.

A4. Ontheffingsplicht

1. Op basis van de aanvraag en de daarbij behorende rapporten en tekeningen heb ik beoordeeld of het door u aangevraagde project en/of handeling overtreding van de verbodsbepalingen tot gevolg heeft op de beschermde soorten, zoals bedoeld in paragraaf 3.1Wnb, die op de locatie voorkomen.
2. Ik stel vast dat:
 - a. het onder A1. omschreven project en/of handeling mogelijk in strijd is met de verbodsbepaling in:
 - artikel 3.1, lid 2, Wnb: 'Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.';
 - b. het onder A1. omschreven project en/of de handeling weliswaar gevolgen kan hebben voor de op de locatie aangetroffen dieren, maar dat het de gunstige staat van instandhouding van deze soorten niet in gevaar mag brengen, afzonderlijk noch in combinatie met andere projecten of plannen, zodat het niet kan worden beschouwd als een project dat significante gevolgen kan hebben voor de betreffende (dier)soorten;
 - c. er dus ontheffing nodig is op grond van artikel 3.3, lid 1, Wnb.

Ik verwijs voor de motivering van dit oordeel naar mijn overwegingen onder B. (Toetsing)

B. Toetsing

B1. Wettelijk kader

B1.1. Wnb

1. Artikel 3.1, tweede lid, Wnb bepaalt dat het verboden is opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
2. Op grond van artikel 3.3, eerste lid, Wnb kunnen Gedeputeerde Staten ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 of artikel 3.2, zesde lid, ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.
3. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat, een wettelijk belang wordt gediend, zoals vastgelegd in art. 3.3, vierde lid, onder b, Wnb en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt.

B2. Inhoudelijke beoordeling

B2.1. Verbodsbepalingen

1. Het onder A1 genoemde project en/of handeling betreft een project en/of handeling die mogelijk overtreding van verbodsbepalingen tot gevolg heeft en/of de gunstige staat van instandhouding van aanwezige beschermde soorten kan aantasten.
2. Uit het ecologisch onderzoek (zie A1.3. van dit besluit) zijn beschermde diersoorten naar voren gekomen op het terrein waar de werkzaamheden worden verricht.
3. Hieronder toets ik uw aanvraag aan de beoordelingskaders van de onder B1 genoemde wetgeving. Daarbij worden mogelijke overtredingen, verslechtingen en verstoringen besproken van de relevante aanwezige soorten.

B2.2. Toetsing aanwezige soorten

In 2018 heeft een quickscan plaatsgevonden waaruit is gebleken dat de aanwezigheid van beschermde soorten niet kan worden uitgesloten. Zowel op de zolder als in de toren van de kerk zijn sporen van de gewone grootoorvleermuis aangetroffen. Daarnaast kunnen onder het dak van het schip van de kerk en in de dakgoten vogels broeden. Door te werken buiten het broedseizoen is geen overtreding te verwachten ten aanzien van broedende vogels. In 2019 is aanvullend onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van vleermuizen en jaarrond beschermde vogelsoorten. In de torenspits zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Er is wel één verblijfplaats van de gierzwaluw aangetroffen.

Vleermuizen

Het onderzoek heeft zich niet gericht op een jaarrond inventarisatie. Er is gericht gekeken naar gebruik in de kwetsbare kraamperiode. In deze periode zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. De sporen van gewone grootoorvleermuis hebben mogelijk te maken met gebruik in het verleden dan wel gebruik als foerageerlocatie buiten de zomerperiode.

De beperktere onderzoeksinspanning wordt als voldoende gezien. De werkzaamheden betreffen het vrijmaken van blinde muurankers, het vervangen van dakluiken en het vervangen van de leien dakbedekking. Onderliggende constructies blijven hierbij intact. Verstoring beperkt zich tot de feitelijke werkzaamheden van enkele weken (tot begin oktober). Na afronding van het werk zullen de toren en de zolder weer geschikt zijn voor eventuele vleermuizen. Daarnaast vinden geen grootschalige werkzaamheden aan het schip van de kerk plaats. Met het onderzoek is voldoende voldaan aan de onderzoeksplicht.

Door verder te werken buiten de kwetsbare perioden van vleermuizen worden negatieve effecten niet verwacht.

Gierzwaluw (*Apus apus*)

Ondanks dat er in eerste instantie geen geschikte in- en uitvliegopeningen aanwezig leken, is bij het nader onderzoek één verblijfplaats van de gierzwaluw aangetroffen onder de leien bedekking.

Deze nestlocatie zal door de werkzaamheden verdwijnen. De start van de werkzaamheden vindt plaats buiten het broedseizoen van de gierzwaluw. Het betreft één locatie zodat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt. Door daarnaast te zorgen voor vervangende nestlocaties aan de torenspits voor het volgende broedseizoen 2020 is een negatief effect uit te sluiten voor de gierzwaluw. De vervangende nestlocaties moeten hierbij voldoen aan de voorschriften van het kennisdocument gierzwaluw en voor 1 april 2020 te zijn gerealiseerd. Daarnaast moeten de vervangende locaties van duurzaam materiaal zijn gemaakt, zodat de locaties voor meerdere jaren is geborgd. Doordat de vervangende nestlocaties nabij de locatie waar de verblijfplaats is aangetroffen worden aangebracht, is het aannemelijk dat de gierzwaluw de vervangende locaties vindt en in gebruik zal nemen.

Gezien het tijdelijke karakter van de werkzaamheden en de mitigerende maatregelen is het voldoende aangetoond dat de gunstige staat van instandhouding van de aanwezige soort niet in het geding komt.

B2.3. Belang van de activiteit

U heeft ontheffing nodig op grond van het belang van “*de volksgezondheid of openbare veiligheid*”, zoals in artikel 3.3, lid 4 onder b Wnb staat vermeld.

U geeft aan dat uit het oogpunt van Monumentenzorg het noodzakelijk is om de leien bedekking te vernieuwen. Uw activiteit is daarmee indirect te koppelen aan het belang van veiligheid. Onderhoud van de kerk is nodig om verval van de kerk in de toekomst te voorkomen. Ik ben dan ook van mening dat het project het belang van “*de volksgezondheid of openbare veiligheid*” dient.

B2.4. Andere bevredigende oplossing

In uw aanvraag geeft u de volgende mogelijke alternatieven aan:

- Alternatieve locatie
Het project is locatie gebonden.
- Alternatieve inrichting
Voor het vervangen van daken is geen andere inrichting mogelijk.
- Alternatieve werkwijze en planning
De werkwijze is afgestemd op de aanwezigheid en verblijfplaats van soorten. De werkzaamheden vinden buiten het broedseizoen plaats en in de minst kwetsbare periode van vleermuizen. Daarnaast wordt voor de gierzwaluw vervangende nestlocaties aangeboden.

Conclusie: In de door u gevolgde werkwijze ben ik van mening dat de meest bevredigende oplossing is gezocht. Bij de uitvoering van het project/de handeling wordt verstoring van aanwezige beschermde soorten zoveel mogelijk voorkomen.

C. Conclusie

De maatregelen, het belang en alternatieven in acht nemende, is de zekerheid verkregen dat versturende effecten op de gierzwaluw tot een minimum worden beperkt en de gunstige staat van instandhouding van deze soort niet in het gedrang komt. De effecten zijn daarnaast van beperkte en tijdelijke aard, waarna het gebied weer geschikt zal zijn voor de soorten.

Op grond van de onder A1.3. genoemde rapporten staat vast dat door het vervangen van de leien bedekking op de torenspits op de door u aangewezen wijze en zoals in dit besluit is vermeld uit te voeren, de effecten van de overtreding van de verbodsbepalingen uit paragraaf 3.1 Wnb tot een minimum beperkt worden. Hierdoor kan met voldoende zekerheid worden gesteld dat er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Ontheffing voor de gierzwaluw kan worden verleend.

Leeuwarder Courant/Friesch Dagblad

Gemeente Súdwest-Fryslân

Kennisgeving ontheffing Wet natuurbescherming

Gedeputeerde Staten hebben op 23 augustus 2019 een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming verleend aan de **Protestantse Gemeente Scharnegoutum** in **Scharnegoutum** voor het vervangen van de leien bedekking van de torenspits te Scharnegoutum (gierzwaluw). De ontheffing is geldig tot en met 5 oktober 2019.

De ontheffing met kenmerk 199416 ligt ter inzage in het:
-provinciehuis, elke werkdag van 9 tot 16 uur (graag van te voren contact opnemen).

Belanghebbenden kunnen **tot en met 6 weken na publicatie** een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij Gedeputeerde Staten.

Meldingsformulier Wet natuurbescherming

Dit formulier volgens de in de ontheffing of vergunning of bestuurlijk rechtsoordeel gestelde termijn of (indien dit niet is vermeld) uiterlijk 3 werkdagen voor de start van de activiteit sturen/mailen naar:

Gedeputeerde Staten van de Provincie Fryslân, t.a.v. Afdeling Omgevingszaken, Team Groene
Regelgeving, Postbus 20120, 8900 HM LEEUWARDEN
E-mail: wmb@fryslan.nl

A. ALGEMENE GEGEVENS

Ontheffing-/Vergunning-
houder/aanvrager :
Adres en Plaatsnaam :
Telefoon / emailadres :
Kenmerk brief / code :

B. LOCATIEGEGEVENS

Locatie activiteit :
Soort activiteit :

C. OVERIGE GEGEVENS

Activiteit is ontheffing-
/vergunningplichtig i.k.v. Wnb : ja / nee
Startdatum en -tijdstip activiteit : / / 2019 uur
Einddatum en -tijdstip activiteit : / / 2019 uur

Wanneer het tijdstip van de
activiteit hierboven niet is in te
vullen, dan tijdstip s.v.p. hiernaast
zo duidelijk mogelijk aangeven.
(indien bekend of beschikbaar een evt.
periodiek schema meegezonden s.v.p.)

D. INFORMATIE

Hieronder kunt u eventueel informatie kwijt die van belang is bij de melding

.....
.....
.....
.....
.....

Eventuele aanvullende informatie kan op de achterzijde van dit formulier worden vermeld.